

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Grundläggande Rättigheter](#) > [Scotland](#)

Innehåll inlagt av
Skottland

Nationella domstolar och icke-rättsliga organ

Skottland

[Nationella människorättsinstitutioner](#)

[Ombudsmän \(ombudspersons\)](#)

[Specialiserade människorättsorgan](#)

[Andra organisationer](#)

Nationella människorättsinstitutioner

Följande institutioner kan ge råd om dina särskilda förhållanden.

1. Nämnden för jämlikhet och mänskliga rättigheter (EHRC – *Equality and Human Rights Commission*)

Den brittiska nämnden för jämlikhet och mänskliga rättigheter (EHRC) fungerar som nationellt jämlikhetsorgan för Skottland, England och Wales, och arbetar för att undanröja diskriminering och främja jämlikhet inom de nio skyddade områden som anges i lagen om jämlikhet (*Equality Act 2010*): ålder, funktionshinder, kön, ras, religion och övertygelse, havandeskap och moderskap, äktenskap och partnerskap, sexuell läggning och könskorrigering. Det är en nationell, av regeringen oberoende institution med "A-status", som delar sitt uppdrag att främja och skydda mänskliga rättigheter i Skottland med den skotska människorättsnämnden (*Scottish Human Rights Commission*).

Som nationell människorättsinstitution har EHRC till uppgift att

- främja medvetenhet om, förståelse kring och skydd av mänskliga rättigheter
- arbeta för att få myndigheter att följa lagen om mänskliga rättigheter (*Human Rights Act 1998*)
- informera allmänheten, civilsamhället och offentliga myndigheter om mänskliga rättigheter
- övervaka situationen när det gäller mänskliga rättigheter i Storbritannien samt rapportera vad som framkommit och lämna rekommendationer till FN, regeringen och parlamentet
- ge råd till den brittiska regeringen och det brittiska parlamentet och till de självstyrande skotska och walesiska regeringarna om konsekvenserna av politik och lagförslag som rör de mänskliga rättigheterna
- använda sina lagenliga befogenheter för att stärka skyddet av de mänskliga rättigheterna

EHRC har bland annat befogenhet att

- ta initiativ till *judicial review proceedings* – en typ av domstolsförfarande som går ut på att en domstol granskar lagenligheten av ett beslut som fattats eller en åtgärd som vidtagits av en offentlig myndighet
- redan innan lagstiftning antas erinra om att denna kan komma att bli föremål för *judicial review*, om man anser att en föreslagen lagändring kommer att inkräkta på en grupps mänskliga rättigheter
- ingripa som tredje part i mål som rör mänskliga rättigheter (*third party intervention*) – EHRC kan dock inte ingripa i enskilda ärenden som rör mänskliga rättigheter såvida inte en jämlikhetsfråga står på spel

- undersöka frågor som rör mänskliga rättigheter – om EHRC lämnar rekommendationer om ändringar i politik, praxis och lagstiftning till en organisation måste denna ta hänsyn till rekommendationerna
- utfärda meddelanden om rättelse (*Compliance Notices*) i fall där man anser att en offentlig myndighet inte har uppfyllt sina skyldigheter i fråga om jämlikhet – detta kan innebära att den myndighet som begått felet åläggs att fullgöra en skyldighet eller att EHRC i detalj anger ett antal åtgärder som måste vidtas för att säkerställa efterlevnad

<http://www.equalityhumanrights.com/>

Kontaktuppgifter:

Equality an Human Rights Commission - Scotland Office

Tfn: 0141 288 5910

E-post: scotland@equalityhumanrights.com

Användare av brittiskt teckenspråk kan kontakta EHRC på jämlik basis med hörande. För mer information, kontakta EHRC via <http://www.equalityhumanrights.com/>

Equality Advisory Support Service (rådgivningstjänst för jämställdhetsfrågor)

Tfn: 0808 800 0082

Tfn: 0808 800 0084

E-post: eass@mailgb.custhelp.com

Post: FREEPOST EASS Helpline FPN6521

Även teckenspråkstolkning, webbchat och kontaktformulär finns tillgängliga via webbsidan

<http://www.equalityadvisoryservice.com/>.

Öppettider:

9:00 – 19:00 måndag – fredag

10:00 – 14:00 lördag

Stängt på söndagar och helgdagar

2. Skottlands människorättsnämnd (SHRC – *Scottish Human Rights Commission*)

Skottlands människorättsnämnd (SHRC) är den nationella människorättsinstitutionen i Skottland. Den uppfyller kriterierna enligt FN:s Parisprinciper om nationella institutioners status och har den högsta ackrediteringsnivån ("A-status"). SHRC är ett oberoende organ som inrättades av det skotska parlamentet 2008 med en allmän skyldighet att främja medvetenhet om och respekt för alla mänskliga rättigheter – ekonomiska, sociala, kulturella, civila och politiska – hos var och en i Skottland, och att uppmuntra bästa praxis när det gäller mänskliga rättigheter. Den kan också rapportera direkt till FN om frågor som rör mänskliga rättigheter. Dess fullständiga uppgifter och befogenheter anges i lagen om Skottlands människorättsnämnd (*Scottish Commission for Human Rights Act 2006*).

SHRC har befogenhet att

- rekommendera ändringar av lagstiftning, politik och praxis
- främja mänskliga rättigheter genom utbildning, fortbildning och publicering av forskning
- genomföra undersökningar av skotska myndigheters policy och praxis

SHRC handlägger inte klagomål och tillhandahåller heller ingen direkt hjälp till enskilda. I nämndens folder *Help with Human Rights* finns dock uppgifter om organisationer och tjänster som kan bidra med råd och hjälp.

Kontaktuppgifter:

Ombudsmän (*ombudspersons*)

1. Den skotska ombudsmannen för offentliga tjänster (SPSO – *Scottish Public Services Ombudsman*)

SPSO erbjuder en kostnadsfri, oberoende och opartisk tjänst vid tvister mellan medborgare och lokala och centrala myndigheter. Syftet är att bistå vid tvistlösning eller avhjälpa orättvisa situationer. SPSO är sista instans för handläggning av klagomål rörande offentliga myndigheter i Skottland (lokala myndigheter, NHS, bostadsföreningar, college och universitet, fängelser, de flesta vattenleverantörer, den skotska regeringen och dess verk och ministerier samt flertalet andra skotska myndigheter).

Kontaktuppgifter:

Gratislinje: 0800 377 7330
Tfn: 0131 225 5330

Post: Freepost SPSO (ingen frankering behövs)

Besöksadress: 4 Melville Street, Edinburgh, EH3 7NS (öppettider måndag, onsdag, torsdag och fredag, 9-17, tisdag 10-17)

Länk: [SPSO](#)

2. *Parliamentary and Health Service Ombudsman*

Denna ombudsmannafunktion är sista instans för klagomål rörande hälso- och sjukvårdssystemet (NHS) i England och offentliga tjänster som tillhandahålls av den brittiska regeringen. Den har till uppgift att, utan kostnad för klaganden, granska klagomål där någon anser sig ha blivit utsatt för orättvisa eller på annat sätt drabbats på grund av att en organisation har handlat felaktigt eller orättvist eller har tillhandahållit en undermålig tjänst utan att vidta rättelse.

Ombudsmannen är inte ett regeringsorgan. Den inrättades av parlamentet för att tillhandahålla en oberoende tjänst för hantering av klagomål. Den delar resultat från ärendehanteringens med parlamentet, för att bistå vid dess granskning av offentliga tjänsteleverantörer, och i vidare utsträckning också med andra för att främja förbättringar i den offentliga tjänsterna. Ombudsmannen svarar inför det brittiska parlamentet och dess arbete granskas av kommittén för offentlig förvaltning och konstitutionella frågor (*Public Administration and Constitutional Affairs Committee*).

Innan ett klagomål lämnas till ombudsmannen ska du först vända dig till den organisation som du är missnöjd med. Om ditt klagomål rör ett brittiskt regeringsdepartement eller en brittisk offentlig organisation måste du kontakta en parlamentsledamot för att saken ska hänskjutas till ombudsmannen.

Länk: [Ombudsman](#)

Kontaktuppgifter:

Tfn: 0345 015 4033 (8:30 – 17:30 måndag – fredag)

Texttelefonjänst med återuppringning: 07624 813 005

Om du använder brittiskt teckenspråk finns en särskild teckenspråkstjänst till förfogande: [SignVideo](#)

Specialiserade människorättsorgan

1. Skottlands kommissionär för barn och unga (*Children and Young People's Commissioner Scotland*)

Skottlands kommissionär för barn och unga främjar medvetenheten om och förståelsen av barns rättigheter och hjälper barn att tillvarata sina rättigheter. Kommissionären har befogenhet att undersöka om tjänsteleverantörer tar hänsyn till grupper av barns och ungas rättigheter, intressen och synpunkter i samband med att man fattar beslut eller vidtar åtgärder som påverkar dem.

Kontaktuppgifter:

Children and Young People's Commissioner Scotland
Roseberry House 9 Haymarket Terrace Edinburgh
EH12 5EZ Tfn: 0131 346 5350 Gratislinje för unga (Young People's Freephone): 0800 019 1179 Text: 0770 233 5720 E-post: inbox@cypcs.org.uk Länk: CYPCS

2. Skottlands informationskommissionär (*Scottish Information Commissioner*)

Den skotska informationskommissionären ansvarar för att främja och upprätthålla allmänhetens rätt att få ut information som innehas av skotska myndigheter samt en god praxis bland myndigheterna. Genom sitt arbete stödjer informationskommissionären öppenhet, transparens och ansvarsskyldighet i de offentliga organen.

Kommissionären är ansvarig för att upprätthålla och främja skotsk lagstiftning om informationsfrihet, dvs.

- *The Freedom of Information (Scotland) Act 2002*
- *The Environmental Information (Scotland) Regulations 2004*
- *The INSPIRE (Scotland) Regulations 2009*

Kommissionären och kommissionärens team

- prövar ansökningar och utfärdar rättsligt verkställbara beslut,
- främjar god praxis bland offentliga myndigheter,
- informerar allmänheten om dess rättigheter.

Kontaktuppgifter

Scottish Information Commissioner
Kinburn Castle Doubledykes Road St Andrews Fife KY16 9DS Tfn: 01334 464610 Fax: 01334 464611 E-post: enquiries@itspublicknowledge.info Länk: Scottish Information Commissioner

3. Informationskommissionärens kontor (*Information Commissioner's Office*)

Informationskommissariens kontor är en oberoende brittisk myndighet som inrättats för att upprätthålla informationsrättigheter i det allmännas intresse samt främja öppenhet inom offentliga myndigheter och skyddet av personuppgifter för enskilda.

Kontaktuppgifter:

Information Commissioner's Office
Wycliffe House
Water Lane
Wilmslow
Cheshire
SK9 5AF

Tfn: 0303 123 1113 (or 01625 545745 if you would prefer not too call an '03' number)
Fax: 01625 524 510

The Information Commissioner's Office Scotland
45 Melville Street
Edinburgh
EH3 7HL

Tfn: 0131 244 9001

E-post: Scotland@ico.org.uk

Länk: [Information Commissioner's Office](#)

Andra organisationer

1. Rådgivningstjänst för allmänheten (*Citizens Advice Service*)

Citizens Advice service hjälper människor att lösa juridiska, ekonomiska och andra problem dels genom att tillhandahålla kostnadsfri, oberoende och konfidentiell rådgivning, dels genom att utöva påverkan på beslutsfattare.

Kontaktuppgifter:

Citizen's Advice Direct phone line: 0808 800 9060 (måndag – fredag, 9:00–18:00)

Länk: [Citizens Advice](#)

För att kontakta *Citizens Advice Service*, klicka på http://citizensadvice.org.uk/index/contact_us.htm

2. Organisationen för stöd till brottsoffer (*Victim Support Scotland*)

Victim Support Scotland är en frivillig organisation som hjälper människor som drabbats av brott. Den ger emotionellt stöd, praktisk hjälp och viktig information till brottsoffer, vittnen och andra som påverkas av brott. Tjänsten är kostnadsfri och konfidentiell och tillhandahålls av frivilliga genom ett nätverk av lokalt baserade brottsoffer- och ungdomstjänster samt domstolsbaserade vittnestjänster.

På organisationens webbplats finns ytterligare information, inklusive kontaktinformation:

[Victim Support Scotland](#)

Hjälplinnummer: 0345 603 9213 (måndag – fredag, 8.00 – 20.00)

Victims' Code for Scotland (brottsofferkodex för Skottland)

I [Victims' Code for Scotland](#) anges klart och samlat på ett ställe vilka rättigheter och vilket stöd som brottsoffer kan göra anspråk på i Skottland.

3. Kontoret för utlänningsmyndighetens kommissionär (*Office of the Immigration Services Commissioner*)

Kontoret är en oberoende offentlig organisation som inrättades genom 1999 års invandrings- och asylslag (*Immigration and Asylum Act 1999*).

Till dess viktigaste uppgifter hör att

- reglera rådgivningen för utlänningar,
- främja god praxis genom att fastställa standarder,
- ta emot och behandla klagomål riktade mot personer eller organ som tillhandahåller rådgivning för utlänningar,
- säkerställa lagföring av personer som bryter mot lagen,
- övervaka de regler som gäller för personer som bistår utlänningar med rådgivning och som omfattas av

regler som utfärdats av någon av de angivna yrkesorganisationerna.

Organisationen tillhandahåller inte rådgivning för utlänningar och rekommenderar inte heller specifika rådgivare.

Man samarbetar med en lång rad andra organisationer, inklusive yrkesorganisationer, domstolar (nämnder), den brittiska gränsmyndigheten (*UK Border Agency*) och frivilligorganisationer.

För mer information, se: [Office of the Immigration Services Commissioner](#)

Kontaktuppgifter:

Office of the Immigration Services Commissioner
5th Floor
21 Bloomsbury Street
London
WC1B 3HF

Tfn: 0845 000 0046

E-post: info@oisc.gov.uk

4. Skottlands rättshjälpsmyndighet (*Scottish Legal Aid Board*)

Syftet med rättshjälp i Skottland är att ge tillgång till rättslig prövning för personer som inte har råd att själva betala de kostnader som är förknippade med en sådan prövning. Rättshjälpsmyndigheten förvaltar rättshjälpsystemet i Skottland inom ramen för gällande lagstiftning.

För att ansöka om rättshjälp behöver du hitta en advokat som är knuten till rättshjälpsystemet. Du måste visa att du inte själv kan stå för kostnaderna och att ditt problem är av allvarlig natur. Eventuellt kan du komma att behöva stå för vissa delar av kostnaderna i ditt ärende, eller betala vid en senare tidpunkt.

Det kan också hända att du inte behöver betala något alls, med hänsyn till din ekonomiska situation och typen av rättshjälp som är aktuell i ditt fall.

Vilken typ av rättshjälp du ansöker om beror på typen av rättshjälp du behöver. Din advokat (*solicitor*) kommer att upplysa dig om vad som gäller.

- Du kan få hjälp med kostnaderna för juridisk rådgivning från en advokat, liksom information om dina rättigheter och alternativ eller hjälp med förhandlingar och pappersarbete. Domstolsavgifter täcks inte..

Om så krävs kan din advokat företräda dig i domstol

- i tvistemål (om du exempelvis har bostadsrelaterade problem, ligger i skilsmässa, tvistar om vårdnaden om dina barn eller behöver hjälp i samband med en bostadsrelaterad skuld),
- vid en förhandling som involverar barn (*Children's Hearing*), exempelvis om du är en underårig (eller dennes förälder/vårdnadshavare) som kallas till förhör för att reda ut ett problem,
- i brottmål, exempelvis om du har åtalats för brott eller riskerar att dömas till fängelse.

För mer information om Skottlands rättshjälpsmyndighet, se nedan.

The Scottish Legal Aid Board Thistle House 91 Haymarket Terrace Edinburgh, EH12 5HE Tfn: 0131 226 7061 (måndag - fredag 8:30 - 17:00) Brittiskt teckenspråk: [contact Scotland-BSL](#), Skottlands tolktjänst på nätet. E-post: general@slab.org.uk Länk: [Scottish Legal Aid Board](#)

5. Vårdsinspektionen (*Care Inspectorate*)

Vårdsinspektionen reglerar och inspekterar vårdtjänster i Skottland för att se till att de uppfyller rätt krav. Tillsammans med andra tillsynsmyndigheter genomför den inspektioner för att kontrollera hur väl olika lokala organisationer arbetar för att stödja vuxna och barn.

Kontaktuppgifter:

Tfn: 0345 600 9527 E-post: enquiries@careinspectorate.com Länk: [Care Inspectorate](#)

6. Nämnden för psykisk välfärd (*Mental Welfare Commission Scotland*)

Nämnden skyddar och främjar mänskliga rättigheter för människor med psykisk sjukdom, inlärningssvårigheter, demens och relaterade tillstånd. För att uppnå detta arbetar den med att stärka individers och deras omsorgsgivares egenmakt, övervaka lagstiftning som rör frågor om psykisk ohälsa och funktionsnedsättning samt influera och utmana tjänsteleverantörer och beslutsfattare.

Telefonrådgivning: 0800 389 6809 (endast vårdtagare och vårdgivare) eller 0131 313 8777 (yrkesverksamma) (måndag - torsdag 9:00 - 17:00, fredag 9:00 - 16:30) E-post: enquiries@mwscot.org.uk Länk: [Mental Welfare Commission Scotland](#)

Ytterligare information eller hjälp

Följande organisationer och organ kan tillhandahålla information eller stöd inom sina respektive behörighetsområden:

Den brittiska regeringen tillhandahåller en webbplats för brittiska medborgare: [Gov.UK](#)

Shelter ger råd i bostadsfrågor: [Shelter Scotland](#)

ACAS ger råd i frågor som rör anställningsförhållanden: [ACAS](#)

National Debtline erbjuder rådgivning i skuldsättningsfrågor: [National Debt Line](#)

StepChange Debt Charity erbjuder rådgivning i skuldsättningsfrågor: [Step Change](#)

Money Advice Service ger råd om pengar och ekonomiska frågor: [Money Advice Service](#)

Law Society of Scotland kan hjälpa dig att hitta en advokat, inbegripet för frågor som rör mänskliga rättigheter: [Law Society](#)

Scottish Child Law Centre tillhandahåller gratis rättshjälp för och om barn: [SCLC](#)

Contact erbjuder information, stöd och råd till familjer med barn med funktionsnedsättning: [Contact](#)

Patient Advice and Support Service (PASS) vid *Citizens Advice Bureau* är en oberoende tjänst som erbjuder information, råd och stöd till patienter och deras vårdgivare: [PASS](#)

Scottish Association for Mental Health: [SAMH](#)

Care Information Scotland är en telefon- och nättjänst som tillhandahåller information om vårdtjänster för äldre som är bosatta i Skottland: [CIS](#)

SurvivorScotland övervakar den nationella strategin för personer som upplevt barnmisshandel: [SurvivorScotland](#)

Scottish Helpline for Older People: [Age UK Scotland](#)

Scottish Women's Aid: [SWA](#)

Scottish Refugee Council: [SRC](#)

Ethnic Minorities Law Centre: [EMLC](#)

Senaste uppdatering: 16/07/2018

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.